

חלק א

1. א. בשם נשיא המדינה, שמעון פרס, וראש הממשלה, בנימין נתניהו, נאמר: "לא נאפשר הדרת נשים בישראל".
(פסוקית נושא)
- ב. נשיא המדינה, שמעון פרס, וראש הממשלה, בנימין נתניהו, הודיעו / אמרו: "לא נאפשר הדרת נשים בישראל". (פסוקית מושא)
2. נקבע על ידי מבקר המדינה: "מזניחים את נחלי ישראל". (פסוקית נושא)
3. א. קראתי במודעת פרסומת בנושא חברתי: "לאנשים עם מוגבלות מגיע להיכנס לכל מקום, כי לכולנו מגיע להיות שווים". (פסוקית מושא)
- ב. מודעת פרסומת בנושא חברתי, "לאנשים עם מוגבלות מגיע להיכנס לכל מקום, כי לכולנו מגיע להיות שווים", התפרסמה בעיתון. (פסוקית לוואי)

חלק ב – עמ' 324

1. א. נאמר על ידי אלברט איינשטיין, שחשוב לא להפסיק לשאול. (פסוקית נושא)
- ב. אלברט איינשטיין אמר, שחשוב לא להפסיק לשאול. (פסוקית מושא)
2. בדוח המיוחד הומלץ, שאין להקים מתחם של מלוונות בבקעת תמנע שבערבה. (פסוקית נושא)
3. א. שר השיכון אמר שיסייע למשפחות חסרות הבית. (פסוקית מושא)
- ב. ההודעה ששר השיכון יסייע למשפחות חסרות הבית, התפרסמה בעיתון. (פסוקית לוואי)

חלק ג – עמ' 324

1. א. מומלץ על ידי התזונאים: "אכלו כל יום ארוחה עיקרית מזינה ומגוונת". (דיבור ישיר - פסוקית נושא)
- ב. התזונאים ממליצים, שנאכל כל יום ארוחה עיקרית מזינה ומגוונת. (דיבור עקיף – פסוקית מושא)
- ג. לפי המלצת התזונאים, אכלו כל יום ארוחה עיקרית מזינה ומגוונת. (משפט פשוט בעל הסגר)
2. א. קטלוג המתנות החדש מציע: "שלחו לקרוביכם נרות שיצקו ילדים בעלי צרכים מיוחדים".
(דיבור ישיר - פסוקית מושא)
- ב. ההצעה בקטלוג המתנות החדש, שנשלח לקרובינו נרות שיצקו ילדים בעלי צרכים מיוחדים, מתחשבת באוכלוסיית הסובלים ממוגבלויות. (דיבור עקיף – פסוקית לוואי)
3. א. וולט דיסני אמר: "אנחנו לא עושים סרטים כדי לעשות כסף. אנחנו עושים כסף כדי לעשות עוד סרטים".
(דיבור ישיר – פסוקית מושא)
- ב. נאמר על ידי וולט דיסני, שהם לא עושים סרטים כדי לעשות כסף. הם עושים כסף כדי לעשות עוד סרטים.
(דיבור עקיף – פסוקית נושא)
- ג. לדברי וולט דיסני, הם לא עושים סרטים כדי לעשות כסף, אלא הם עושים כסף כדי לעשות עוד סרטים.
(משפט מאוחה בעל הסגר)

1. לפי המלצת מבקר התאטרון, כדאי לראות את ההצגה "המלאך" מאת אפרים סידון.
2. נמסר מפי/בשם אחראית השירות בחברה, שזיכויים יינתנו ללקוחות שבחשבונותיהם נפלה טעות.
3. ססמתה של תנועת בית"ר "שתי גדות לירדן – זו שלנו זו גם כן", לא הייתה מקובלת על כל חלקי היישוב היהודי.
4. א. "אהוב את הנשק ושנא את המלחמה", נאמר על ידי יצחק שדה, מפקד הפלמ"ח, לאחד מפקודיו.
 ב. לפי דברי יצחק שדה, מפקד הפלמ"ח, לאחד מפקודיו, הוא צריך לאהוב את הנשק ולשנא את המלחמה.
5. א. לפי הכתוב בעיתון, בני משפחת המלוכה הבריטית פתחו את ביתם למבקרים.
 ב. בעיתון נכתב, שבני משפחת המלוכה הבריטית פתחו את ביתם למבקרים.
 ג. העיתון כתב, שבני משפחת המלוכה הבריטית פתחו את ביתם למבקרים.
6. א. הממשלה החליטה, שהחל מהשבוע הבא יתקיים במשק שבוע עבודה מקוצר.
 ב. הממשלה החליטה: "החל מהשבוע הבא יתקיים במשק שבוע עבודה מקוצר."
 ג. הוחלט על ידי הממשלה, שהחל מהשבוע הבא יתקיים במשק שבוע עבודה מקוצר.

חלק ה - עמוד 325

מתוך הספדה של נעה בן ארצי

- (1) תסלחו לי שאני לא רוצה לדבר על השלום.
- נעה בן ארצי מבקשת, שישלחו לה שאינה רוצה לדבר על השלום. – **דיבור עקיף**
- (2) סבא, אתה היית ואתה הגיבור שלנו.
- נעה בן ארצי אמרה בהספדה: "סבא, אתה היית ואתה הגיבור שלנו". – **דיבור ישיר**
- (3) מעטים הכירו אותך באמת.
- לדברי נעה בן ארצי, רק מעטים הכירו אותו / את סבה / את יצחק רבין באמת. – **הסגור**

מתוך נאומו של מנחם בגין

- (1) הריני מברך את נשיאה של מצרים לבואו לארצנו ולהשתתפותו בישיבת הכנסת.
- מנחם בגין אמר בנאומו, כי הוא מברך את נשיאה של מצרים לבואו לארצנו ולהשתתפותו בישיבת הכנסת. –
דיבור עקיף
- (2) אין צורך להפריד בין חוזה שלום ובין ביטול מצב המלחמה.
- מנחם בגין אמר/הצהיר בנאומו: " אין צורך להפריד בין חוזה שלום ובין ביטול מצב המלחמה". – **דיבור ישיר**
- (3) אנו מציעים שיתוף פעולה כלכלי לפיתוח ארצותינו.
- לדברי מנחם בגין, עם ישראל/מדינת ישראל מציעה/ שיתוף פעולה כלכלי לפיתוח ארצותינו. – **הסגור**

1. א. סיב של צמח, חתיכה דקה של גבעול
 ב. קומפוסט. הפירוש מופיע בסוגריים (שאריות מזון המשמשות לדישון)
2. א. משפט איחוי: א. פשוט - לדברי הררי, ירוק מפחית במעט את הטמפרטורה
 ב. פשוט בעל חלק כולל (נשוא) - והוא גם יפה וגם משפר את איכות האוויר.
 ב. I. הסגר
 II. "על פי תפיסה זו" - הסגר במשפט 5.
 ג. הררי אומר/מסביר: "ירוק מפחית במעט את הטמפרטורה, והוא גם יפה וגם משפר את איכות האוויר".
3. א. משפט מורכב בעל פס' אופן מצומצמת, העיקרי - בעל נושא סתמי ובעל חלק כולל (תיאור תכלית ולוואי)
 ב. תפיסה זו גורסת/אומרת: "במקום להיאבק בתנאים האקלימיים מנצלים אותם לטובתנו לשם חיסכון באמצעים ולשם בניית סביבת חיים נעימה ונוחה".
 ג. בשני המשפטים ההסגר הפך למשפט העיקרי במשפט מורכב.
4. חזרה על מבנה תחבירי וחזרה על המילה "מדובר". החזרה באה לצורך הדגשה, להעצים את חשיבותה של הסביבה הירוקה כערך חינוכי.
5. לדברי הררי, - זהו הסגר פשוט, שתפקידו לציין את מקור הדברים (מי אמר אותם)
 שני ההסגרים בשאלה 5 - מטרתם להקנות משנה תוקף ומהימנות לנאמר בעקבותיהם. יש כאן הסתמכות על מקור מהימן (מחקר מדעי ואיש אקדמיה).
6. א. הצמחייה מרכיבה את התפיסה... / הצמחייה משמשת מרכיב...
 ב. המשפט המקורי מוצג כעובדה, כקביעה.
 במשפט הפועלי העובדה מורגשת בצורה פחותה.
 ג. לוואי
7. א. משפט מורכב:

בארצות הברית, מספר הררי, מונהגות ... ילדים, שתפקידם לבדוק שבקבוקי ... מיוחדים.

משפט מורכב: פס' מושא - בארצות הברית מונהגות ... ילדים, שתפקידם לבדוק שבקבוקי ... מיוחדים.

עיקרי - מספר הררי

פס' המושא מורכבת: עיקרי - בארצות הברית מונהגות ... ילדים

פס' לוואי - מורכבת: עיקרי - תפקידם

פס' נשוא מצומצמת - לבדוק

פס' מושא - בקבוקי... מיוחדים

אפשרות נוספת להצגת הניתוח התחבירי בעמוד הבא

אפשרות נוספת להצגת הניתוח התחבירי:

1. "בארצות הברית", מספר הררי, "מונהגות בבתי הספר משמרות אנרגיה של ילדים, שתפקידם לבדוק שבקבוקי

הזכוכית נזרקים למיכלים מיוחדים.

משפט מורכב: 1. פס' מושא - מורכבת: 1. עיקרי

3. פס' לוואי - מורכבת: 3. עיקרי

4. פס' נושא מצומצמת

5. פס' מושא

2. עיקרי

יש לשים לב כי החלק העיקרי "חותך" את הפסוקית, כלומר מופיע באמצעה.

ב. I. (פתיחה של פס' נושא מצומצמת). ניתוח המילה – (נושא) + נושא,

II. אוגד,

III. הוא - שתפקידם הוא לבדוק....

ג. לדברי/לטענת הררי, בארצות הברית ... ילדים, שתפקידם לבדוק שבקבוקי ... מיוחדים.

ד. הררי מספר/ אומר/מדווח, שבארצות הברית מונהגות בבתי הספר משמרות אנרגיה של ילדים.

ה. בארצות הברית מונהגות בבתי הספר משמרות אנרגיה של ילדים. כך מספר הררי.

ו. פס' נושא

נמסר/סופר/נטען על ידי הררי, שבארצות הברית מונהגות בבתי הספר משמרות אנרגיה של ילדים.

ז. בכולן יש מסירת דברים (בשם אומרם) בדרך ישירה או עקיפה.

8. סביבה ירוקה היא סביבת חיים איכותית, נעימה ואסתטית, שיש בה כבוד לאדם ולסביבה תוך שימת דגש על

אוויר נקי ומים נקיים, טיפול נאות בביוב ובאשפה, חיסכון בחשמל ובאנרגיה - סביבה נעימה ואסתטית.

תרגיל 2 – עמ' 327

1. דרכי מסירת דיבור

א. הסגר:

לטענתם, המחקר מזניח שיטות ממוקדות ורלוונטיות יותר. (פסקה ג)

לטענתם, חולים רבים סבלו מתופעות לוואי... (פסקה ג)

על פי גישתו, בשלב זה אין תחליף להקרבת חיות על מזבח המדע. (פסקה ד)

לפי גישתם, הכספים המוצאים על מחקרים מיותרים... (פסקה ה)

ב. דיבור עקיף:

- בר-אור מחזק את גישתו ואומר שהקרבה של בעלי חיים יכולה לעזור למדע... (פסקה ב)
מנגד טוענים פייגין ולוסקי כי המחקר הביו-רפואי מסתמך באופן מוגזם... (פסקה ג)
פייגין ולוסקי שוללים את דעתו של בר-אור וטוענים, כי גם תרופות מסוכנות... גרמו מומים... (פסקה ג)
בר-אור גורס כי טיבן של מחלות רבות הובהר כתוצאה ישירה... (פסקה ד)

ג. דיבור ישיר:

- בר-אור מעלה פן נוסף לטענתו ואומר: "אנו במעבדות המחקר דואגים שלא להחמיר עם חיות הניסוי..." (פסקה ד)
2. התפקיד הרטורי
שלוש הדרכים המוצגות מוסרות דברים בשם אומרם. הסקירה התיאורטית מציגה את הניסויים בבעלי חיים משתי נקודות מבט שונות, ומביאה את דעותיהם של שני הגורמים שעליהם היא מסתמכת.

תרגיל 3 – צמ' 328

האיור משלב הוראה (לימוד) – כובע בוגר אוניברסיטה, עם עציץ – צמחייה.

א. (1) משפט פשוט.

(2) משפט פשוט בעל חלקים כוללים (נושא)

(3) משפט מורכב: עיקרי – בית ספר... השופעת... אלא גם... לתכנון משי' בעל חלקים כוללים (ת' סיבה)

פסוקית לוואי – שנסתלה בו

פסוקית לוואי – המתחשב באקלים המקומי

(4) משפט מורכב: עיקרי – הוא כולל מערכות יקרות למדי

פס' לוואי מורכבת - שנועדו ... על הסביבה

עיקרי - נועדו

פסוקית תכלית מצומצמת מורכבת בעלת חלק כולל (נושא)

לחסוך... ולחנך... הסביבה.

עיקרי – לחסוך... את התלמידים

פסוקית מושא מצומצמת – לשמור על הסביבה

אפשרות נוספת להצגת הניתוח התחבירי:

1. 2. 3. 4.

הוא כולל מערכות יקרות למדי שנועדו לחסוך אנרגיה ולחנך את התלמידים לשמור על הסביבה.

משפט מורכב:

1. עיקרי

2. פס' לוואי מורכבת

(2). עיקרי

3. פס' תכלית מצומצמת מורכבת בעלת חלק כולל (נושא)

(3) עיקרי

4. פסוקית מושא מצומצמת

ב. (1) אוגד, (3) אוגד, (4) נושא

ג. I. משפטים (1) - (3) הם משפטים שמניים.

II. הטקסט מוסר מידע ומתאר את בית הספר, לכן יש בו שימוש במשפטים שמניים.

ד. I. במשפט (4) מופיע פועל בעתיד "שנועדו",

II. משפט זה שונה משאר המשפטים, משום שהוא מציין את המטרה לכל המאפיינים של בית הספר. המטרה מצוינת באמצעות פועל בזמן עתיד.

ה. I. "בית הספר הירוק" הוא כזה בגלל הצמחייה השופעת שנשתלה בו, והודות לתכנון המתחשב באקלים המקומי.

II. המשפט המקורי הוא במבנה של הדגשה – לא רק... אלא גם...

כאשר משפט מנוסח במבנה כזה הוא מדגיש את חלקו הראשון של המשפט, וכך הוא מחזק את דבריו.

תקינות תחבירית

תרגיל 4 – ע' 328

1. א. אם הם שוקלים להשבית את כל המשק.

פסוקית פותחת במילת השעבוד "אם". "האם" היא מילית הפותחת שאלה (ואינה משמשת כמילת שעבוד).

ב. (1) הביטוי השגוי: כמובן ש...

הביטוי הנכון: מובן ש... או: כמובן,

יש להבחין בין "כמובן" שהוא הסגר לבין הצירוף "מובן ש..." השייך למשפט מורכב.

"מובן" הוא הפועל הסביל במשפט העיקרי, ו"ש" היא מילת השעבוד הפותחת פסוקית נושא.

(2) הביטוי השגוי: מאחר ו...

הביטוי הנכון: מאחר ש...

למילית "מאחר" מצטרפת מילית השעבוד "ש" הפותחת פסוקית סיבה.

מילות השעבוד הפותחות פסוקית סיבה הן משום ש..., מפני ש..., היות ש..., מאחר ש...,

וכן מילת השעבוד הואיל ו... (היחידה שיש בה "ו")

ג. כשנשאלו נציג ההסתדרות אם הם שוקלים להשבית את כל המשק, הם ענו שמובן שהם ישביתו את כל המשק,

מאחר שלא נראה כי העובדים יקבלו את שכרם בימים הקרובים.

או: כשנשאלו נציג ההסתדרות אם הם שוקלים להשבית את כל המשק, הם ענו שכמובן, הם ישביתו את כל

המשק, מאחר שלא נראה כי העובדים יקבלו את שכרם בימים הקרובים.

(בדיבור עקיף יש להשמיט את המירכאות)

תרגיל 1 עמ' 332 תקינות תחבירית

1. עבודות שיקום נערכו... (התאמת נשוא לנושא)
 2. ... שבעקבותיה חלו / נוצרו עיכובים בפסי הייצור.... (השלמת נשוא בפסוקית)
 3. העכביש... הוא האלמנה... (התאמת אוגד לנושא)
 4. ... בצפון הארץ ובמרכזה. (אין לצרף שני נסמכים לסומך אחד)
 5. אם ירד גשם... (במידה ש.. אינה מילת שעבוד לפס' תנאי)
 6. הגענו לשם... (אין לצרף את "ה" המגמה לתואר הפועל)
 7. יום ההולדת שלו... / יום הולדתו... (בצירוף סמיכות היידוע בסומך)
 8. כאשר הסתיים... (הצירוף "איך ש..." – מילת שעבוד שגויה. אין מילות שעבוד לתיאורים המכילות מילת שאלה)
 9. הסעת התלמידים אל תחנות ההסעה ומהן... (לכל פועל יש לצרף את מילת היחס המוצרכת לו)
 10. להתחשב גם בחבריך. (התאמת מילת היחס הנכונה)
 11. חולצות רקומות לבנים ולבנות... (על פי המשפט המקורי המילה "רקומות" מתייחסת לבנות)
 12. אין עדיין כמות... (כמות - נושא המשפט. לפניו לא תבוא המילית "את")
 13. מאחר ש..., יתכן ש... (שתי שגיאות במשפט. אות השעבוד הנכונה היא ש...)
 14. להשקיע... בלימודים ובהרחבת אופקיו.
- (2 שגיאות - התאמת מילת היחס הנכונה וחזרה עליה לפני כל החלקים החוזרים)
15. להתייעץ (עם מומחה) ולהתמקד בנקודות... (לכל פועל מילת היחס המוצרכת לו)

תרגיל 2 עמ' 333

1. (1) לו עזרת לחבריך....
(2) חניכי תנועת הנוער ומדריכיהם...
(4) נסעתי.... כדי לחפש חומר...
2. א. (1) כנראה, שכחתי את הספר אצל חברי. או: נראה, ששכחתי....
(2) חדר המדרגות בבניין זה אינו נקי.
(3) ההחלטה בדבר תשלום תוספת יוקר לשכירים התעכבה זמן רב.
(4) בעוד כחודש תסתיים שנת הלימודים.
ב. (1) כנראה - הסגר, אין אחריו "ש" או: נראה, ש... – פתיחה של פס' נושא (ללא "כי")
(2) חדר המדרגות - צירוף סמיכות, היידוע בסומך
(3) ההחלטה... התעכבה - צריכה להיות התאמה במין ובמספר בין הנושא לבין הנושא
(4) בעוד כחודש = בערך (בערך = כ - אין צורך בכפילות)

3. (1) בזמן הבחינה.... או במשך הבחינה.... (בביטוי הקיים יש כפילות מיותרת)
 (3) ... שוחחו על הבעיה ודנו בה... (אין לצרף שני פעלים המצריכים מילות יחס שונות)
 (4) פרופ' דן שכטמן... הגיע.... (הנושא ביחיד, לכן גם הפועל צריך להיות ביחיד. בני המשפחה הם בתוך פסוקית הלוואי ואינם חלק מנושא המשפט)

4. א. (1) ... לא היה לנו ההסכם...
 (2) היעלמות... היא
 (3) נבחרת... זכתה...
 ב. (1) ההסכם – נושא, לפני נושא לא באה מילת יחס (את)
 (2) במשפט המקורי אין התאמה במין ובמספר בין הנושא (היעלמות - נקבה) לבין האוגד (הוא - זכר)
 (3) במשפט המקורי אין התאמה במין ובמספר בין הנושא (נבחרת – נקבה יחיד) לבין הנשוא (זכה – זכר רבים)
 5. א. (1) ...עקב השיטפונות העזים ועקב זרמי הבוץ.
 (2) פעילי חברת הכנסת ותומכיה...
 (3) אם תבוא הנה... או: לכאן...
 (4) מאחר שפנית אלינו...
 ב. (1) יש לחזור על מילת היחס לפני כל החלקים החוזרים במשפט בעל חלקים כוללים.
 (2) במשפט המקורי יש שני נסמכים לסומך אחד.
 (3) הצירוף "להנה" משובש, הוא מכיל את "ל" הכיוון ואת "ה" המגמה. כפילות לשונית.
 (4) מילות השעבוד לפסוקיות השונות מכילות "ש" ולא "ו".
 (רק "הואיל ו..." - יוצאת דופן)

תרגיל 3 – מחלוקת את הירוק – עמ' 334

1. א. משפט בעל נושא סתמי
 ב. קק"ל מחזירה את הירוק לצפון / ליערות / ליערות הצפון.
 ג. קק"ל - נושא, לצפון - ת. מקום
 ד. הכותרת המקורית. היא מושכת תשומת לב. אינה מוסרת את כל המידע ו"מאלצת" את הקורא (המתעניין) לחפש תשובה בתוך הטקסט (אפשרויות תשובות אחרות, אך יש לנמקן).
 2. א. עלות הנזק שנגרם ליערות הוא כ-80 מיליון שקל... < עלות הנזק ... היא...
 ב. האוגד צריך להתאים במין ובמספר לגרעין של נושא המשפט שהוא עלות (נקבה). לכן האוגד צריך להיות בנקבה.
 ג. הסגר
 ד. (1) ליערות נגרם נזק.
 (2) עלות הנזק היא כ-80 מיליון שקל.
 (3) תהליך שיקום היערות אמור להימשך שנים רבות.
 (4) כך מעריכה קק"ל.
 ה. הוערך על ידי קק"ל, שעלות הנזק...

3. לוואי

ב. שם המספר

שש יצירות, ארבעים וחמש דקות, הילד בן שלוש, ארבעים וחמש הדקות, שישה אנשים, שלושים ושניים דולרים, מעל שלושה מיליון דולר, אחת המסקנות, להאזין לאחד המוזיקאים

ג.

הבנה

תשובות אפשריות (תיתכנה, כמובן, מטרות נוספות. יש לנסחן באופן רהוט וברור)

- מטרתו של הניסוי הייתה לגרום לנו להבין שאנו מפספסים את כל היופי הקיים סביבנו, ואל לנו לחפש אותו רק במקומות המקובלים: מוזיאון, אולם קונצרטים וכו'.
- מטרתו של הניסוי הייתה לגרום לנו להבין שאנו המבוגרים איבדנו את היכולת להבחין ביופי הקיים ביקום בניגוד לילדים שעדיין מסוגלים להבחין בכך, ואינם מקובעים מחשבתית.

תחביר

1. א. העיתון "ווינינגטון פוסט" דיווח, כי ערך ניסוי חברתי בתפיסתם של בני האדם.
 - ב. I. העיתון "ווינינגטון פוסט" - נושא + תמורה, על ניסוי חברתי - מושא, בתפיסתם - לוואי
 - II. **על פי הדיווח של העיתון "ווינינגטון פוסט"**, נערך ניסוי חברתי בתפיסתם של בני האדם. החלק התחבירי - הסגר

2. (1) הילדים נעצרו כדי שיוכלו לשמוע את נגינתו של הכנר. (פס' תכלית)
 או: הילדים נעצרו כדי להקשיב לנגינתו של הכנר. (פס' תכלית מצומצמת)

- (2) כאשר סיים הכנר לנגן, השתררה דממה. (פס' זמן)
- (3) אנו מפספסים דברים טובים ויפים כי / משום שאין לנו זמן. (פס' סיבה)

3. א. תמורה
- ב. תוספת מידע, הסבר והרחבה, העצמה (אף על פי שכנר זה הוא אחד מגדולי המוזיקאים, אנשים כמעט שלא עצרו לשמוע אותו).

4. (1) פס' תנאי
- (2) פס' לוואי
- (3) פס' מושא

5. (1) התיקון : חדוות היצירה ונחישות הרוח מוצאות ביטוי ברבות מן היצירות הקלסיות. ההסבר : התאם במין ובמספר בין הנושא לנשוא (החדווה והנחישות מוצאות) התאם בין שם המספר / הלואי לשם העצם (רבות מן היצירות).
- (2) התיקון : רבים משתתפים באירועים מוזיקליים כי הם אוהבים את יצירות העבר ומתגעגעים אליהן. ההסבר : כל פועל מצריך מילת יחס אחרת. אוהבים את... מתגעגעים אל...

6. א. משפטים (1) ו-(4).
 ב. ילדים אלה יש להם כישרון מוזיקלי מולד.

פס' מושא

7. א.

(1) חוקרים קובעים כי האזנה למוזיקה קלסית מעלה את רמת האינטליגנציה.

פס' נושא

(2)

ממחקרים מתברר, כי המוזיקה משפרת את יכולת הראייה המרחבית אצל ילדים ומתבגרים.

פס' לוואי

(3)

המסקנה שהאזנה למוסיקה קלסית מעלה...במידה ניכרת עולה מן המחקר האחרון.

- ב. החוקרים גילו, כי המוזיקה משפרת את יכולת הראייה המרחבית אצל ילדים ומתבגרים.
 ג. לפי קביעת החוקרים, האזנה למוזיקה קלסית מעלה את רמת האינטליגנציה.
 ד. מן המחקר האחרון עולה, שהאזנה למוסיקה קלסית מעלה את רמת ההצלחה במבחנים במידה ניכרת.

8. א. מדוע התעניינו בני הנוער במוזיקת ג'אז – פס' לוואי
 ב. השאלה בדבר התעניינותם של בני הנוער במוזיקת ג'אז העסיקה את החוקרים.
 ג. (1) מדוע התעניינו בני הנוער במוזיקת ג'אז?
 (2) שאלה זו העסיקה את החוקרים.

9. א. בעבורנו
 ב. בפניכם